

GUIA | pàg. 36

Tradicions. Més de 700 persones participaran aquest cap de setmana en la festa de Moros i Cristians de Lleida

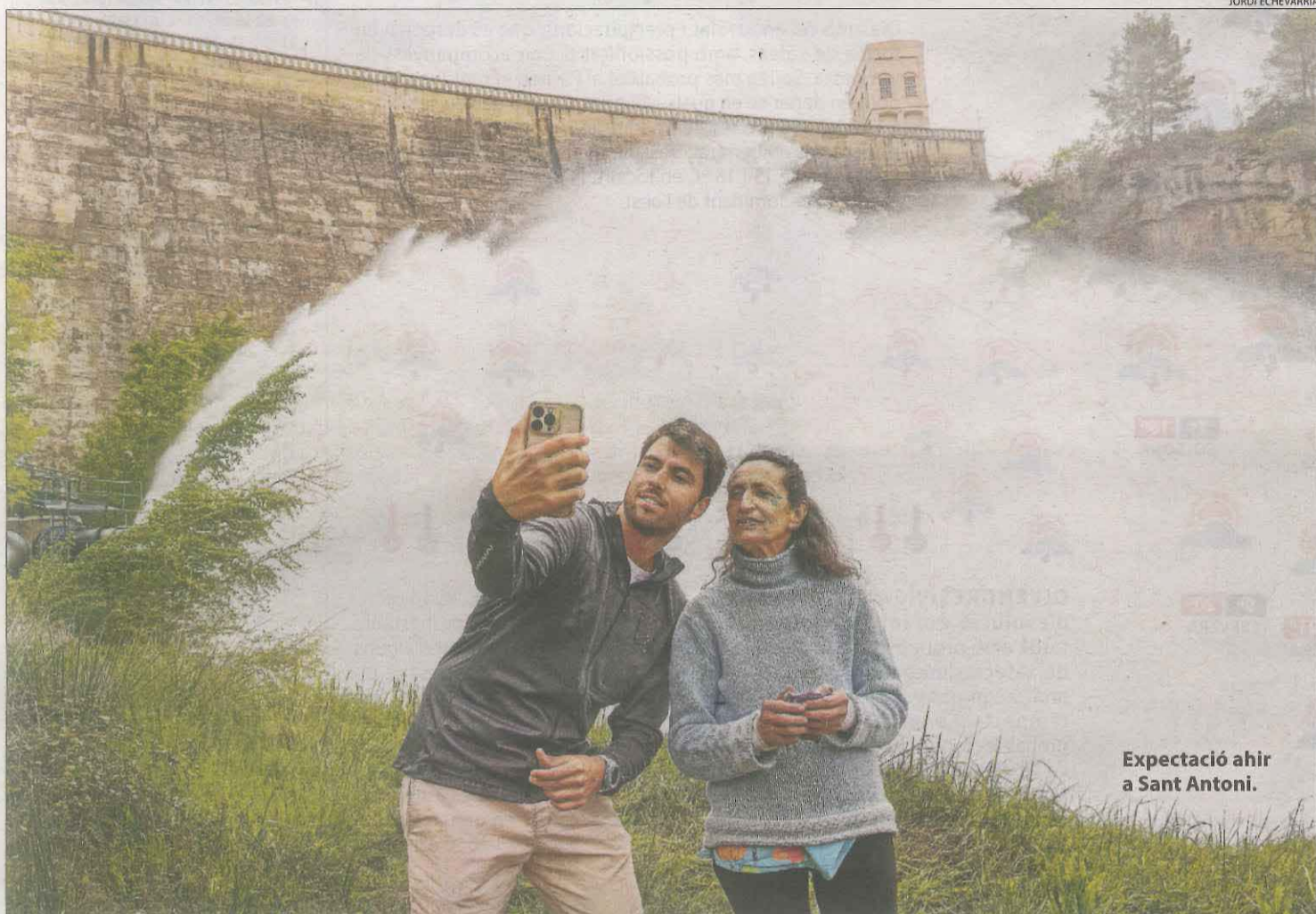

pàg. 43

Festival. L'Enre9 aixeca avui el teló, amb 50 propostes que ompliran els carrers de la Mariola i Turó de Gardeny

DIJOURS 16
DE MAIG DEL 2024
Número 15.215 · Any XLIII
1,70 €

www.segre.com

JORDI ECHEVARRIA

Expectació ahir a Sant Antoni.

L'avinguda més gran dels rius dels últims quatre anys

Pallaresa || Els pantans de la seua conca estan plens i Sant Antoni desembassa 60 m³/s

Segre || Baixen més de 90 m³/s per la canalització a Lleida i alerta de Protecció Civil

Agricultura || Oliana és al 87% i Rialb, al 47%, per tant no faltarà aigua de reg

ÉS NOTÍCIA | 3-4

Reconeixen a una lesbiana la maternitat del fill que va tenir in vitro la seua exparella

No estaven casades però les dos van firmar el consentiment requerit per la clínica

COMARQUES | 15

La superfície de producció ecològica a Lleida creix un 138% en 10 anys

Catalunya, amb 5.300 operadors, lidera el sector

La producció agrària ecològica a Catalunya ha registrat un nou rècord històric, amb 283.591 hectàrees conreades l'any passat, 11.000 més que l'any anterior i 5.333 operadors, un 6 per cent més. En el cas de Lleida, la superfície en agricultura ecològica va arribar a les 139.281 hectàrees el passat 2023, un 138,47 per cent més que fa tan sols deu anys.

ECONOMIA | 27

Busquen inversors locals a Lleida per a 14 plantes solars i sis parcs eòlics

Promotors d'energies renovables busquen inversors locals per construir 14 grans centrals solars i mitja dotzena de parcs eòlics, ja en tràmits, a les comarques lleidatanes.

COMARQUES | 11

12-M

Junqueras anuncia que deixa la presidència d'ERC després de les europees

PANORAMA | 24

Segrià/Garrigues

La campanya de la fruita del Segrià, encara sense mediadors

Els bancs de terres ofereixen 170 ha per atreure els joves

COMARQUES | 16-23

Institut Dental

973 28 11 11
C/ Germanetes 2
25002 Lleida

GARANTIA ILERDENT

PLA DE TRACTAMENT I PRESSUPOST, TANCAT I FINANÇAT, DES DE LA PRIMERA VISITA GRATUÏTA

ET GARANTIM UNA PRIMERA VISITA GRATUÏTA, PERQUÈ PUGUIS CONÈIXER EL PLA DE TRACTAMENT I PRESSUPOST FINAL, FINANÇABLE SENSE INTERESSOS

PROMOS GRATIS
www.ilerdent.com

L'abundant pluja dels darrers dies al Pirineu i les aportacions d'un desglaç el ritme del qual es veu afavorit per les temperatures poc elevades que es registren aquest maig, han omplert els embassaments de la Pallaresa, amb el de Talarn per primer cop ple des del 2020, i han causat l'avinguda més gran en quatre anys en aquest riu i el Segre.

AIGUA RECURSOS

El pantà de Sant Antoni de Talarn, el de més capacitat de la Noguera Pallaresa, ha tornat a omplir-se per complet i alleujarà cabals quatre anys després.

Pluja i desglaç causen a la Pallaresa i el Segre l'avinguda més gran en 4 anys

Tres pantans desembassen 60 m³/s i el sobreeixidor de Talarn torna a abocar cabal

H. CULLERÉ / E. BAYONA

LLEIDA | Els pantans que regulen la Noguera Pallaresa han arribat al màxim de la seua capacitat i des de la matinada d'ahir dimecres desembassen cap al Segre, riu que, com el seu afluent, està registrant l'avinguda més gran en quatre anys.

Els 90,9 m³/s que van arribar a circular a les dos del migdia per la ciutat de Lleida no s'assolien des del 19 de juny del 2020 i els 30 que passaven per Balaguer només s'havien superat des de la primavera del 2020 en quatre moments puntuals la setmana passada.

I finalment per trobar un registre superior als 79,3 que marcava la mitjanit de dimarts la Pallaresa al seu pas per Col·legats, aigües amunt del tram embassat, cal remuntar-se al mes de maig d'aquell any.

La inusual avinguda va fer que l'aigua cobrís pràcticament la meitat de l'espai de la canalització del Segre a Lleida i va

motivar un avís de Protecció Civil, que va demanar cautela a aquells qui es trobessin vora el curs (vegeu la pàgina 4).

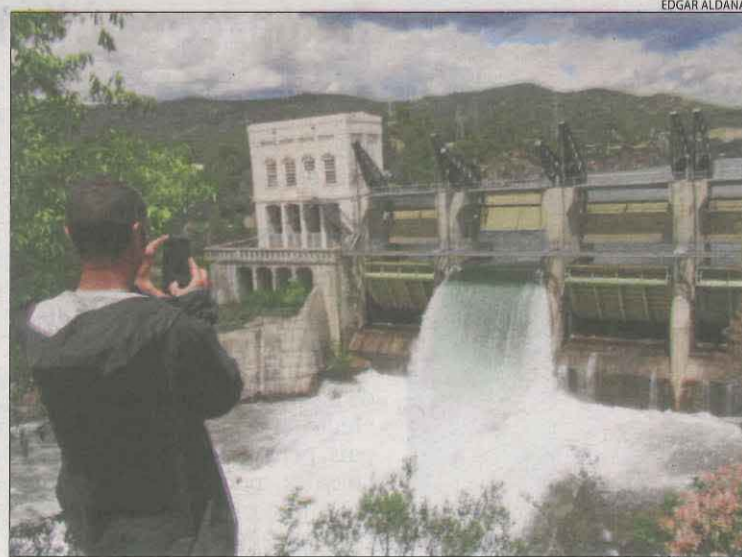
Les pluges d'aquesta setmana, que han superat els 30 litres per metre quadrat en algunes zones de la capçalera de la Pallaresa, i les aportacions del desglaç, que han sumat un volum de 53 hm³ en set dies en aquest riu, han fet que l'embassament de Talarn, amb capacitat per emmagatzemar 226,7 hectòmetres cúbics, hagi arribat al 100% i, després d'obrir una de les comportes d'alleujament per primera vegada després de quatre anys de sequera, alliberi 60 m³/s. La inusual estampa del

CABALS ELEVATS

El Segre va superar els 90 m³/s al seu pas per Lleida i es va atansar als 80 a la Pallaresa a Col·legats

desembassament al principal pantà de la Pallaresa es va convertir en un atractiu per als habitants de la zona, que durant tot el dia s'atansaven gradualment a la zona per disfrutar de l'espectacle visual i fer-hi fotos.

La pluja i el desglaç han disparat també les aportacions al Segre, que van sumar 28,4 hm³ l'última setmana a la Seu. Poden continuar creixent per la Valira, ja que ahir i abans-d'ahir va nevar a Andorra.

Sant Antoni desembassava ahir 60 m³/s a les turbines i el sobreeixidor.

Aigües avall, i ja al curs del Segre, el partidor de Balaguer circulaven 28 m³/s i per la presa de la Mitjana, a Lleida, en passaven 27.

En aquest cas, tanmateix, la companyia elèctrica Endesa va derivar també cap al riu Segre prop d'uns 50 m³/s que en condicions normals haurien circulat pel canal de Seròs, aqüeducte que va buidar per portar-hi a terme una operació de manteniment extraordinari.

L'operació de desembassament es prolongarà previsiblement fins avui i en principi no ha de causar més perjudicis.

En paral·lel als desembassaments l'elèctrica turbina aigua a totes les seues centrals de la Pallaresa i també a la d'Oliana, al Segre, i a la Noguera Ribagorçana, en un bon any per a la producció hidroelèctrica, que entre els mesos de gener i abril s'havia recuperat en un 26% després de dos anys consecutius de dura sequera.

AIGUA APROFITAMENT

Una inusual reserva nival que ompliria Camarasa salva la campanya de reg

La capa de neu i l'escassa calor auguren que es cobrirà la demanda agrària || L'Urgell ajorna el quart hidro per la pluja

H. C. / M. C. B. / E. B. D.

LLEIDA | Els regadius veuen cada vegada més lluny el fantasma de la sequera i comencen a recuperar la calma així que la pluja i el desglaç van apaivagant el seu temor del desproveïment.

Pinyana està servint entre 6 i 9 m³/s (el límit són 11,4) i el canal principal de l'Urgell en serveix 27 (33). No obstant, l'Urgell va anunciar ahir que ajorna la decisió sobre la possibilitat de donar un quart torn de reg o hidro al no veure suficients reserves, mentre el Manifest del Gran Urgell planteja que se'n puguin fer cinc aquesta campanya.

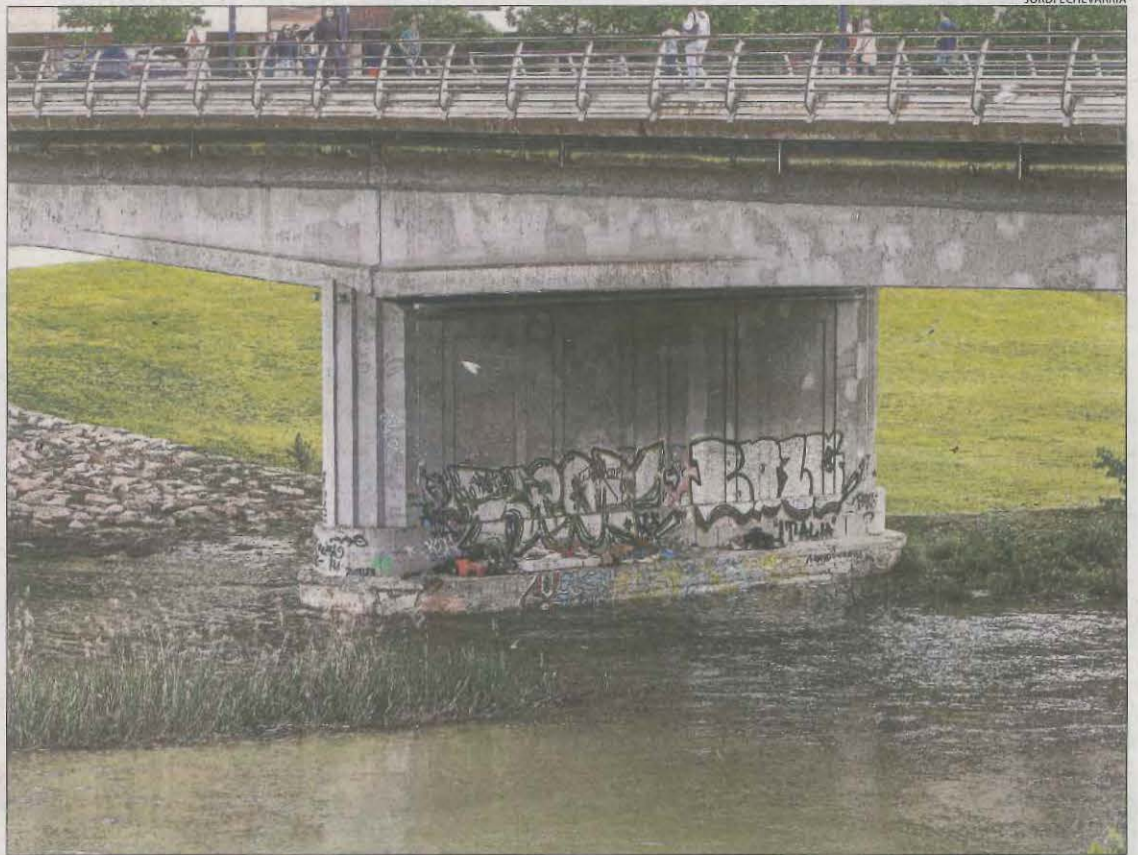
Les dades de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE) reflecteixen una evolució inusualment positiva de les reserves de neu de les capçaleres dels tres grans rius lleidatans, que sumen l'equivalent de 160,4 hm³ d'aigua, prou volum com per omplir Camarasa.

Segons l'últim informe de reserves de neu de la CHE, la capçalera de la Ribagorçana acumula 80 hm³, un volum que tot just minvarà abans de diumenge malgrat que l'aportació del riu s'acostarà als 19. La Pallaresa en conserva 27,1, que fins i tot creixeran, malgrat que es preveu que n'arribin més del 50 al pantà de Sant Antoni, i al Segre 53,4, més d'un terç de la que (22,6) es fondrà aquesta setmana, si bé amb una aportació total de gairebé 50 amb la pluja.

Aquests volums de neu i les previsions de fosa se sumen a l'embassament de 556 hm³ a la Ribagorçana, els pantans del qual són al 51%, de 409 a la Pallaresa (95%) i de 262 al Segre (53%). A l'Essera, els 95 hm³ de neu acumulada sumen per omplir de nou Barasona, que es troba al 99% amb 83 hm³. A aquest volum se sumen els 131 de Sant Salvador (96%), cosa que pràcticament assegura el subministrament per a tota la campanya en aquest sistema.

Tanquen els accessos al marge dret del Segre

■ Protecció Civil va ordenar ahir al matí el tancament de punts baixos, guals i accessos als marges del Segre al seu pas per Lleida mentre duri el desembassament d'aigua. És per això que agents de la Guàrdia Urbana, juntament amb la brigada municipal, van senyalitzar i van tallar de forma preventiva tots els accessos del marge dret de la canalització a vehicles i vianants, i van alertar centres i activitats ubicats en zona inundable i que s'haurien pogut veure afectats per l'augment de cabal.

L'avinguda del Segre va deixar sense refugi les persones que pernocten sota els ponts de la canalització.

Endesa va desviar al Segre el cabal del canal de Seròs per una incidència tècnica a la central.

LES INFRASTRUCTURES HIDROELÈCTRIQUES

Els responsables municipals de Tremp, a la presa de Talarn.

Tremp recrearà l'arribada de La Canadencia al Pallars

■ L'ajuntament de Tremp i l'Associació Pirineus Watt han creat *EleKtra*. La festa de la llum i l'aigua per commemorar l'arribada de La Canadencia al Pallars, fa més de cent anys, i l'impacte de construcció de la central hidroelèctrica de Sant Antoni. Fins ara s'havien desenvolupat moltes activitats relacionades amb la construcció de les hidroelèctriques i el seu efecte en la modernització del país, però de forma acadèmica i tècnica, mentre que en aquest cas s'han programat una sèrie d'activitats per divulgar de

forma lúdica i per a tots els públics l'impacte que va generar aquest fet al Pallars. Entre les moltes activitats que es realitzaran del 27 al 29 de setembre, destaquen les recreacions a càrrec de la companyia Els Comediants.

Tremp va ser la població que va catalitzar els efectes de l'arribada de la companyia, ja que per la seua condició de centre de serveis i per la proximitat a les obres es va convertir en l'epicentre d'aquesta aventura. A un municipi de 2.500 veïns van arribar uns 4.000 treballa-

dors, segons l'historiador Xavier Tarraubella. El programa d'activitats inclourà espectacles teatrals, recreacions històriques al carrer, xarrades de divulgació històrica, visites guiades a llocs relacionats amb l'arribada de l'empresa i tallers i jocs per als més petits relacionats amb l'electricitat i la llum.

Tot això amb l'objectiu de divulgar un passat no tan llunyà que va canviar per complet el paisatge i la societat de Tremp i al seu torn tota la comarca del Pallars Jussà.

CONSERVACIÓ ESPÈCIES AMENAÇADES

La Cova dels Muricecs, tancada fins al 15 d'octubre per l'època de cria

Va tornar a obrir al març amb visites guiades després de 4 anys tancada || Conveni per compatibilitzar l'estudi i la conservació dels quiròpters amb la divulgació

M. CODINAS

LLIMIANA | La Cova dels Muricecs, a Llimiana, va tancar ahir les portes al públic després d'obrir al març per primera vegada en quatre anys. Els quiròpters que l'habiten inicien ara l'època de cria, i no serà fins al 15 d'octubre vinent quan es reprendran les visites guiades que l'empresa de turisme actiu Zenith Aventura porta a terme. Les fa gràcies a un acord de custòdia entre l'ajuntament de Llimiana, l'entitat Renatura Pirineu i el Grup de Recerca Bibio, que té com a objectiu compatibilitzar l'estudi i la conservació d'aquests mamífers amb la divulgació i sensibilització al públic de la seua importància per als ecosistemes.

Accés regulat des del 2007

L'accés a la cova es va regular per primera vegada el 2007 després de ser objecte d'actes vandàlics, mentre que el 2021 la Generalitat va ordenar clausurar-la després de detectar la presència d'espècies de quiròpters amenaçades a Catalunya com el muricec de peus grans o el de ferradura mediterrani, entre d'altres. Des d'aleshores, Jordi Castelló, de Renatura Pirineu, visita la cova periòdicament per estudiar l'evolució de les colònies que l'habiten. Introdueix les dades que obté a la plataforma *Ratpenats.org*, un projecte

Un grup d'adults i nens, abans d'entrar a la Cova dels Muricecs després de reobrir al març.

de ciència ciutadana que estudia les poblacions de quiròpters a Catalunya. "Les condicions d'humitat i temperatura de la cova en aquesta època de l'any la fan ideal per a la cria", explica Castelló, que afegeix que "a partir de la tardor, busquen cavitats més fredes per desaccelerar el seu metabolisme i hibernar, per la qual cosa és quan la presen-

cia humana no els suposa una molèstia". Durant les setmanes en què la cova ha estat visitable enguany, unes quaranta persones hi han entrat de la mà dels guies de Zenith Aventura, que treballa amb material divulgatiu elaborat per Renatura Pirineu i manté contacte amb ells. "Anys enrere organitzàvem visites també els mesos d'estiu,

però en aquesta ocasió ens hem adaptat als quiròpters, integrant els seus interessos amb els nostres", explica Pau Samarra, un dels guies, que afegeix que "és una activitat ideal per a famílies amb nens, ja que la cova és completament horitzontal i els accessos a les diferents cavitats que la formen són bastant accessibles".

ENERGIA

Tremp tindrà oficina d'Endesa almenys mig any més

IREMP | L'oficina d'atenció al públic d'Endesa a Tremp, que havia de tancar a finals d'aquest mes, continuarà oberta almenys mig any més a la capital del Pallars Jussà. Així ho van confirmar ahir fonts de la companyia, que van indicar que la mantindran fins que obrin les noves dependències previstes a la Val d'Aran, a finals d'aquest any. Les mateixes fonts van assegurar que estudiaran altres fórmules per mantenir l'atenció presencial a la comarca. El ple del consell comarcal va aprovar una moció contra el tancament de l'única oficina d'Endesa al Pirineu lleidatà.

Un pas més per a la xarxa de calor de Salardú

NAUT ARAN | El ple de Naut Aran va donar ahir l'aprovació provisional al pla urbanístic que ha de fer possible la posada en marxa d'una xarxa de calor (district heating) alimentada amb una caldera de biomassa per escalfar edificis públics i evitar la formació de plaques de gel en diversos carrers a l'hivern. Les obres compten amb una subvenció de 738.000 euros per part dels fons Next Generation de la UE i s'aprofitaran per dotar la brigada municipal d'un nou magatzem.

Estudiants alemanys coneixen Mollerussa

MOLLERUSSA | Una quinzena d'estudiants alemanys de Kempten, a Baviera, van visitar ahir l'ajuntament de Mollerussa, on van conèixer l'origen de la capital del Pla d'Urgell i la seua evolució i transformació al llarg dels últims 150 anys. El grup està portant a terme un intercanvi amb alumnes de quart d'ESO i primer de Batxillerat de l'INS La Serra de la capital de la Noguera per potenciar l'aprenentatge del castellà.

Impuls per al comerç local de deu pobles

IREMP | Deu pobles de les Garrigues i el Segrià han impulsat una xarxa perquè els comerços de cada municipi puguin augmentar la seua oferta, afegint productes d'altres proveïdors i incrementar d'aquesta manera l'oferta del comerç local. La iniciativa porta el nom d'*Al poble hi ha de tot*.

INICIATIVES HABITATGE

Impulsen una residència per a estudiants i esportistes a Castellciutat

C. SANS

LA SEU | La Seu tindrà la primera residència per a estudiants de la comarca de l'Alt Urgell. La promou un veí de la ciutat, estarà ubicada a Castellciutat, a l'entrada del poble, i tindrà capacitat per a 20 persones. L'immoble està sent rehabilitat des de ja fa alguns mesos i està previst que entri en funcionament per a l'inici del curs 2024-2025, perquè pugui allotjar tant estudiants com esportistes. Aquesta

iniciativa coincideix amb la consolidació dels estudis universitaris del grau de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport del centre INEFC Pirineus, que aquest any imparteix la tercera promoció, amb més de 120 alumnes, a les instal·lacions provisionals del centre cultural Les Monges.

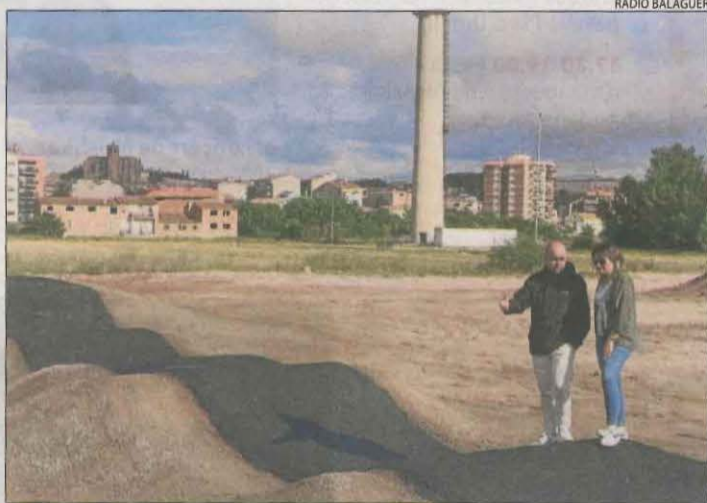
'La Resi'

El projecte rep el nom de *La Resi* i estarà situat a pocs metres del nou edifici d'INEFC Pirineus. L'allotjament també està pensat per a joves que combinin els estudis secundaris o superiors amb l'esport de competició. El Parc del Segre acull els centres de tecnificació de piragüisme, d'esquí de fons i d'esquí de muntanya.

ESTRENA

El nou equipament estarà a punt el setembre del 2024 i tindrà capacitat per a vint joves

MUNICIPIS SERVEIS

Edificis de la Paeria a la zona del nou 'pump track'.

Balaguer estrena un circuit de pump track al costat d'Inpacsa

BALAGUER | La Paeria de Balaguer ha construït un circuit de pump track per a bicicletes i patins al costat del pavelló d'Inpacsa. Es tracta d'un espai amb salts i peralts que es pot recórrer sense pedalar, aprofitant la inèrcia. La

Paeria ha optat per un circuit de 600 metres quadrats. Les obres han comptat amb una inversió de 44.000 euros. En la mateixa àrea esportiva hi ha prevista una pista d'atletisme municipal i el nou pavelló que projecta la Paeria.

SALUT BALANÇ

Projecte Home va atendre 41 persones a Balaguer i Tremp per addiccions

REDACCIÓ

BALAGUER | Projecte Home Catalunya va atendre l'any passat 41 persones en tractament per addiccions a les seues seus de Balaguer i Tremp. Segons les dades de la memòria presentades ahir, més del 70% de les persones en tractament són homes. Així mateix, l'ONG va fer 90 primeres entrevistes (62 a Balaguer i 28 a Tremp), 80 atencions (54 a Balaguer i 26 a Tremp) i 10 assessoraments familiars (8 a Balaguer i 2 a Tremp). A més, a les dos seus 25 persones van rebre un servei de primera acollida abans de l'inici del tractament i van

atendre 57 familiars, dels quals set de cada deu eren dones.

L'ONG assenyalava que entre les persones adultes ateses el 2023, el 78,9% són homes i que la mitjana d'edat és de 42 anys. La cocaïna continua sent la principal substància que genera l'inici del tractament, amb el 45,1% dels casos, malgrat que l'alcohol ja se situa en el 41,9%, confirmant la tendència a l'alça. Entre els més joves, el consum de cànnabis és la primera causa a l'hora de motivar la petició d'ajuda, seguida de l'abús de pantalles, la cocaïna i l'alcohol.

ASSOCIACIÓ CULTURAL DE MENÀRGUENS

Menàrguens recupera dos Nans i el Ball Rodó

MENÀRGUENS | Menàrguens mostrarà el proper 19 de maig la recuperació dels dos Nans i el Ball Rodó a la plaça Empit del Vall a partir de les 11.00 hores, gràcies a la nova Associació Cultural de Menàrguens, en col·laboració amb l'ajuntament i l'Associació de Dones la Clau.

La població lleidatana puja un 0,47% el 2023

LLEIDA | La població de la província a 1 de gener del 2024 era de 451.641 habitants, un 0,47% més respecte a l'any anterior, segons les dades provisionals publicades ahir per Idescat. Per edats, augmenta un 1% la població de 65 anys o més (que és el 20% del total) i baixa un 0,71% entre lleidatans de 0 a 15 anys.

Restauració de l'altar de la Moreneta

LLEIDA | La restauració de l'altar de la Moreneta a la Catedral Nova de Lleida avança a bon ritme amb els treballs que estan fent José Antonio Ferrer i Luis Capdevila netejant la brutícia acumulada. Una de les principals actuacions és recuperar la policromia original, que té més de setanta anys.

Reunió de les taules de salut mental

TREMP | Les taules de salut mental de les comarques de Lleida es van reunir divendres passat per compartir necessitats i detectar punts en comú. Elaboraran un informe que inclourà demandes i propostes a diferents departaments de la Generalitat.

TRADICIONS FESTES

Tot a punt perquè Lleida torni a ser cristiana

Celebració de la 28 edició de la Festa de Moros i Cristians aquest cap de setmana || Amb la participació d'unes 700 persones

REDACCIÓ

LLEIDA | L'Associació de la Festa de Moros i Cristians de Lleida celebrarà el 18 i 19 de maig la 28 edició del Cap de Setmana Fester en la qual les tropes cristianes tornaran a reconquerir la ciutat. Prop de 700 persones entre festers, músics, ballarins i membres de les comparses desfilaran pels carrers de la capital del Segrià.

La desfilada de gala comptarà, a més, amb sis cavalls, dos dels quals faran espectaculars figures i exhibicions, i s'incorpora també la nova formació de trabucaires de Lleida, que aportaran la dosi de pólvora a l'esdeveniment.

Durant la presentació que va tenir lloc ahir, el president de l'Associació de la Festa de Moros i Cristians, Josep Lluís Gàzquez, va anunciar que "es treballa per involucrar el màxim de formacions de música, dansa i cultura popular de Lleida i així evolucionar a mitjà i llarg termini cap a una festa que sigui cada vegada més de km 0".

Sobre això, la regidora de Cultura i Promoció de la Ciutat, Pilar Bosch, va subratllar el treball conjunt per "fer més gran la Festa de Moros i Cristians, incentivant la participació i la incorporació de gent jove". De fet, va confirmar que s'ha començat a parlar amb alguna

ASSOCIACIÓ DE LA FESTA DE MOROS I CRISTIANS

Presentació ahir, amb el comte cristià i la saída mora.

entitat multicultural per col·laborar amb la Festa.

Respecte a les activitats, Gàzquez va recordar la convocatòria del concurs de fotografia XIV Memorial Xavier Aluja, dotat amb un premi únic de 250 euros. Els originals es poden enviar fins al proper 30 de juny. Així mateix, igual que l'any passat, hi haurà unes 400 cadires, que se situaran als carrers Blondel i Vila de Foix, per veure la desfilada de gala del 18 de maig a la tarda i que es poden reservar prèviament per 4 euros a Turisme de Lleida i per 5 euros el mateix dia de la festa.

AGENDA

18 de maig

■ A les 12.00 hores, vermut fester i a les 19.30 hores, Ambaixades a la plaça Sant Joan, amb textos de la directora de SEGRE, Anna Sàez.

19 de maig

■ A les 12.00 hores, entrada infantil. A les 18.00 hores, concentració de comparses abans de la desfilada de gala a la Porta del Lleó. A les 21.00 hores, batalla amb textos de l'historiador Gabriel Ramon i Molins.

GUARDONS MEMÒRIA

La Comissió de la Dignitat premia l'historiador lleidatà Jordi Oliva

REDACCIÓ

LLEIDA | La Comissió de la Dignitat reconeixrà l'historiador lleidatà Jordi Oliva i Llorens amb el Premi Dignitat 2023. L'acte se celebrarà el 30 de maig vinent a Barcelona. L'entitat destaca que Oliva, natural de Sedó, a la Segarra, ha dedicat més de 30 anys dedicat a recuperar els noms dels morts per la Guerra Civil de 1936-1939, seguint la mestria del també lleidatà Josep Benet.

Entre els guardons també s'inclou el de Rosalia Rovira i Durart, in memoriam, com a principal locutora de Ràdio Associació de Catalunya i represaliada durant el franquisme.

També rebran el Premi Dignitat l'historiador i professor britànic Paul Preston; el canal *Octuvre*; Jordi Palou-Lover-

SEGRE

Imatge d'arxiu de l'historiador lleidatà Jordi Oliva i Llorens.

dos i Mireia Vives Puig, Premi Dignitat 2023 pel seu treball en l'impuls de les Audiències Memorials; Miquel Morera Dabra, voluntari de la Columna

Macià Companys l'any 1936 i soldat de la quinta del biberó; l'actor Joan Nan Valentí i el dramaturg i director David Pintó.